

Suvestinė redakcija nuo 2020-11-26

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [38-1817](#), i. k. 1111100NUTA00000351

Nauja redakcija nuo 2020-11-26:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINIŲ ALIŲ, DIDŽIOSIOS GIRIOS (AUKŠTOJO TYRO I), DIRŽAMENIŲ, GEGUŽINĖS, GEIDUKONIŲ, KAZIMIERAVOS TELMOLOGINIŲ DRAUSTINIŲ ĮSTEIGIMO, JŲ RIBŲ PLANŲ, NUOSTATŲ IR VALSTYBINIO AUKŠTOJO TYRO TELMOLOGINIO DRAUSTINIO RIBŲ PLANO IR NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

2011 m. kovo 23 d. Nr. 351
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 9 straipsnio 1 ir 5 dalimis, 23 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

1. Įsteigti valstybinius Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinius draustinius.

2. Patvirtinti pridedamus:

- 2.1. valstybinio Alių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.2. valstybinio Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.3. valstybinio Diržamenių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.4. valstybinio Gegužinės telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.5. valstybinio Geidukonių telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.6. valstybinio Kazimieravos telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.7. valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio ribų planą;
- 2.8. valstybinio Alių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.9. valstybinio Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.10. valstybinio Diržamenių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.11. valstybinio Gegužinės telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.12. valstybinio Geidukonių telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.13. valstybinio Kazimieravos telmologinio draustinio nuostatus;
- 2.14. valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio nuostatus.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO ALIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Alių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Alių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkės raistą, kuriame yra Europos Bendrijos svarbos natūrali buveinė – 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią natūralios buveinės apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.6. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti natūralios buveinės, nurodytos nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti 91D0 *Pelkinių miškų buveinę, jos plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

9. Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, nurodytos nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinų plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO DIDŽIOSIOS GIRIOS (AUKŠTOJO TYRO I) TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Didžiosios girios (Aukštojo tyro I) telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą pelkinį kompleksą, kuriame yra saugoma švylinio kūlingyno (*Eriophoro-Trichophoretum cespitosi*) bendrija, Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 9010 *Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią augalų bendrijos ir natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*)) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.6. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti augalų bendrijos ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų

durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti 9010 *Vakarų taigos, 9080 Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

9. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir augalų bendrijos, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško) Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO DIRŽAMENIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Diržamenių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Diržamenių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkės raistą, kuriame yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 91D0 *Pelkiniai miškai, 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.6. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Draustinyje esančioje 91D0 *Pelkinių miškų buveinėje be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

9. Draustinyje esančioje 3160 Natūralių distrofinių ežerų buveinėje be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įveisti invazines ir svetimžemes žuvis, vykdyti verslinę žvejybą.

10. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40°–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, ištęsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė

saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO GEGUŽINĖS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Gegužinės telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Gegužinės telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą pelkinį kompleksą, kuriame yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai ir 91D0 *Pelkiniai miškai, užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.6. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDymo YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti 91D0 *Pelkinių miškų buveinę, jos plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

9. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, ištęsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO GEIDUKONIŲ TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Geidukonių telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato valstybinio Geidukonių telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą aukštapelkės raistą, kuriame yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.7. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdančią ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Draustinyje esančioje 3160 Natūralių distrofinių ežerų buveinėje be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įveisti invazines ir svetimžemes žuvis, vykdyti verslinę žvejybą.

9. Draustinyje esančioje 91D0 *Pelkinių miškų buveinėje be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

10. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

11. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Dzūkijos (Dainavos) etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

11.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Gyvenamojo namo cokolio aukštis – iki 0,4 m; aukštis iki karnizo – 3,5 m, iki kraigo – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

11.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, pusvalminis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias dalis;

11.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, ištęsto stačiakampio plano, dvišlaičiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 6 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

11.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

11.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

11.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai geltona, rusva, gelsva, žalsva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

11.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

12. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 13 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

13. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

13.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

13.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

13.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio

apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

14. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr. 1309
redakcija)

VALSTYBINIO KAZIMIERAVOS TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Kazimieravos telmologinio draustinio nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato valstybinio Kazimieravos telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti vertingą pelkinį kompleksą, kuriame yra Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių – 7110 *Aktyvios aukštapelkės, 91D0 *Pelkiniai miškai, ir užtikrinti palankią natūralių buveinių apsaugos būklę (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. sudaryti sąlygas vietoje 7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės atsikurti 7110 *Aktyvių aukštapelkių ar kitų tipų Europos Bendrijos svarbos natūralioms pelkių buveinėms;

4.3. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.4. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.5. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.6. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.7. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, apsaugos būklės.

III SKYRIUS DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. išleisti į pelkę nutekamuosius ir drenažo vandenį, vykdyti kitą veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti 91D0 *Pelkinių miškų buveinę, jos plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama atkuriant mišką ruošti dirvą išariant vagas.

9. Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 ir 4.2 papunkčiuose, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas natūralių buveinių apsaugos priemonės.

10. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Aukštaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

10.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:2–3. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 150 m². Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 7 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai. Prie gyvenamojo namo gali būti pristatomi dvišlaičiai arba vienašlaičiai prieangiai (2:3 m), naudojama langų, sienų, prieangių ir skliautų puošyba;

10.2. gyvenamojo namo stogas: dvišlaitis, keturšlaitis čiukurinis, laužytas čiukurinis, 40–45° nuolydžio. Langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į keturias, šešias ar daugiau dalių, jų aukščio ir pločio santykis – 1:0,7–0,8;

10.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto, dvišlaičiais, pusvalminiais arba keturšlaičiais stogais. Pastatų aukštis – iki 8 m (klojimas, daržinė – iki 9 m) (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Kitų naujai projektuojamų sodybų pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų. Priklausiniai statomi ne toliau kaip 100 m atstumu nuo gyvenamojo namo, išskyrus pirtį;

10.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

10.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

10.6. pastatų sienų spalvos: šviesių atspalvių rusva, gelsva, smėlio, žalsva arba natūrali medžio spalva. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatus fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

10.7. pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai raudona, molio čerpių. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

11. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 12 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

12. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

12.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

12.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

12.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medienos spalva.

13. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. kovo 23 d. nutarimu Nr. 351
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr.
1309
redakcija)

VALSTYBINIO AUKŠTOJO TYRO TELMOLOGINIO DRAUSTINIO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio nuostatai (toliau – nuostatai) nustato Aukštojo tyro telmologinio draustinio (toliau – draustinis) valdymo, apsaugos ir tvarkymo organizavimo ypatumus, steigimo tikslus ir išskirtinę vertę, taip pat etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus.

2. Veiklą draustinyje reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, šie nuostatai.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme, Lietuvos Respublikos miškų įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS DRAUSTINIO STEIGIMO TIKSLAI IR IŠSKIRTINĖ VERTĖ

4. Draustinio steigimo tikslai:

4.1. išsaugoti Žemaičių aukštumos takoskyrinį kompleksą, teritorijoje randamas saugomas gyvūnų, augalų ir grybų rūšis, augalų bendrijas, Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę:

4.1.1. švylinį kūlingyną (*Eriophoro-Trichophoretum cespitosi*) ir kimininį saidryną (*Sphagno tenelli-Rhynchosporietum albae*);

4.1.2. aukštąją gegūnę (*Dactylorhiza fuchsii*), raudonąją gegūnę (*Dactylorhiza incarnata*), dėmėtąją gegūnę (*Dactylorhiza maculata*) ir baltijinę gegūnę (*Dactylorhiza longifolia*), raistinę viksvą (*Carex magellanica*), retažiedę miglę (*Poa remota*), paprastąją tuklę (*Pinguicula vulgaris*);

4.1.3. juodąjį gandrą (*Ciconia nigra*), mažąjį erelį rėksnį (*Aquila pomarina*), vapsvaėdį (*Pernis apivorus*), vištvanagį (*Accipiter gentilis*), sketsakalį (*Falco subbuteo*), teterviną (*Tetrao tetrix*), jerubę (*Bonasa bonasia*), gervę (*Grus grus*), dirvinį sėjiką (*Pluvialis apricaria*), didžiąją kuolingą (*Numenius arquata*), tikutį (*Tringa glareola*), lėlį (*Caprimulgus europaeus*), paprastąją medšarkę (*Lanius collurio*), plėšriąją medšarkę (*Lanius excubitor*);

4.1.4. ūdrą (*Lutra lutra*), lūšį (*Lynx lynx*), baltąjį kiškį (*Lepus timidus*);

4.1.5. pleištinę skėtę (*Ophiogomphus cecilia*), pievinį satyriuką (*Coenonympha tullia*);

4.1.6. juodąjį piengrybį (*Lactarius lignyotus*), dėmėtąjį baravyką (*Boletus erythropus*);

4.1.7. 3160 Natūralius distrofinius ežerus, 6430 Eutrofinius aukštuosius žolynus, 6450 Aliuvines pievas, 6510 Šienaujamas mezofitų pievas, 7110 *Aktyvias aukštapelkes, 7140 Tarpines pelkes ir liūnus, 7150 Plikų durpių saidrynus, 7160 Nekalkingus šaltinius ir šaltiniuotas pelkes, 9010 *Vakarų taigą, 9050 Žolių turtingus eglynus, 9080 *Pelkėtus lapuočių miškus, 91D0 *Pelkinius miškus, 91E0 *Aliuvinius miškus (žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius natūralių buveinių tipus);

4.2. užtikrinti kraštovaizdžio, biologinės įvairovės apsaugą ir ekologinę pusiausvyrą;

4.3. sudaryti sąlygas taikomiesiems kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių tyrimams ir stebėjimams vykdyti, informacijai kraštovaizdžio, biologinės įvairovės, gamtos ir kultūros vertybių apsaugos ir kitose srityse kaupti;

4.4. propaguoti gamtos ir kultūros paveldo vertybes;

4.5. sudaryti sąlygas pažintiniam turizmui;

4.6. išsaugoti kultūros paveldo objektus.

5. Draustinio išskirtinę vertę formuoja nuostatų 4.1 papunktyje nurodytos gamtos vertybės.

6. Ūkinė ir kita veikla, vykdoma draustinyje, negali bloginti saugomų rūšių, augalų bendrijų ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1 papunktyje, apsaugos būklės.

III SKYRIUS

DRAUSTINIO APSAUGOS, TVARKYMO IR VALDYMO YPATUMAI

7. Draustinyje atsižvelgiant į jo išskirtinę vertę, kraštovaizdžio ir gamtos vertybių ypatumus, draudžiama:

7.1. vykdyti veiklą, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pažeistų vandens cheminę sudėtį;

7.2. sausinti ar kitaip keisti hidrologinį režimą, išskyrus vidinės miškotvarkos projektuose, saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus pažeisto hidrologinio režimo atkūrimo darbus;

7.3. vykdant ūkinę ir kitą veiklą pažeisti saugomų rūšių radavietes ir augavietes.

8. Siekiant apsaugoti dirvinius sėjikus ir tikučius, draustinyje skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų gausą.

9. Siekiant apsaugoti lūšis, draustinyje skatinama:

9.1. koncentruoti miško kirtimų ir kitus miško darbus pagal laiką ir teritorijas, kad žvėrys būtų kuo mažiau trikdomi;

9.2. įgyvendinti biotechnines priemones, kurios gausintų kiškių ir stirnų populiacijas.

10. Siekiant apsaugoti draustinio ribų plane nurodytas 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveines, jų plotuose:

10.1. be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

10.1.1. suarti pievas, įsėti jose kultūrinės žolės ar kitaip keisti žolynus;

10.1.2. įveisti mišką ir sodinti pavienius medžius ar krūmus;

10.2. skatinama šienauti, ganyti gyvulius, šalinti plintančius krūmus ir kitą sumedėjusią augaliją.

11. Siekiant apsaugoti draustinio ribų plane nurodytas 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7150 Plikų durpių saidrynų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltinių pelkių buveines, jų plotuose be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama įveisti mišką.

12. Siekiant apsaugoti draustinio ribų plane nurodytas 9010 *Vakarų taigos, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų buveines, jų plotuose:

12.1. be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draudžiama:

12.1.1. atkuriant mišką draudžiama ruošti dirvą išariant vagas;

12.1.2. 9010 *Vakarų taigos buveinėje – šalinti sausuolius, želdinti mišką išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose;

12.2. skatinama miškotvarkos projektuose projektuoti ir vykdyti kirtimus, skirtus medyno amžiaus, o, kur reikia, – ir medyną sudarančių medžių rūšių įvairovei didinti.

13. Be reikalavimų, nustatytų nuostatų 7 punkte, draustinyje esančioje 3160 Natūralių distrofinių ežerų buveinėje draudžiama įveisti invazines ir svetimžemes žuvis, vykdyti verslinę žvejybą.

14. Saugomų rūšių, augalų bendrijų ir natūralių buveinių, nurodytų nuostatų 4.1

papunktyje, palankiai apsaugos būklei užtikrinti skatinama įgyvendinti gamtotvarkos plane ar kitame saugomos teritorijos planavimo dokumente numatytas saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos priemonės.

15. Sodybų pastatai draustinyje statomi laikantis tradicinės Žemaitijos etnografiniam regionui nustatytų planavimo ir architektūros savitumų ir reikalavimų:

15.1. gyvenamasis namas – vieno aukšto, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Gyvenamojo namo aukštis – iki 8,5 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statomi tik nesublokuoti gyvenamieji namai;

15.2. sodybos pastatų stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai – valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Gyvenamojo namo langai skaidomi (arba imituojamas skaidymas) į tris ir daugiau dalių;

15.3. pagalbinio ūkio pastatai – vieno aukšto. Pastatų aukštis – iki 10 m (skaičiuojama nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – ištęstas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas. Stogo ir sienos projekcijos santykis – ne mažesnis kaip 4:3. Kitų naujai projektuojamų sodybos pastatų architektūriniai sprendiniai derinami prie tradicinių pastatų;

15.4. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

15.5. sodybos pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio, betoninėmis čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda;

15.6. pastatų sienų spalvos: natūrali medžio spalva, tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Statant, rekonstruojant ar remontuojant silikatinių plytų mūro pastatų fasadai apkalami medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis arba tinkuojami;

15.7. sodybos pastatų stogų spalva: tamsiai ruda, pilka, tamsiai žalia, molio čerpių spalvos. Visų remontuojamų, rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogai dengiami vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais.

16. Stoginės laisvai laikomų žolėdžių gyvūnų, įregistruotų Ūkinių gyvūnų registre, prieglobsčiui nuo kritulių ir vėjo ne sodybose žemės ūkio paskirties žemėje statomos, jų vieta parenkama laikantis Saugomų teritorijų įstatymo apribojimų ir nuostatų 17 punkte nustatytų reikalavimų. Stoginės vieta raštu derinama su už draustinio apsaugą atsakinga saugomos teritorijos direkcija Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir terminais.

17. Stoginės statomos pagal šiuos reikalavimus:

17.1. stoginė – stačiakampio plano (pločio ir ilgio santykis 1:2–3). Didžiausias stoginės aukštis – 6 m (skaičiuojama nuo visų statinio projektinių kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai – dvišlaičiai;

17.2. stoginės dengiamos beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Gali būti dengiamos tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais;

17.3. stoginių statybos ir apdailos medžiaga – mediena, apdirbta tradicinėmis medžio apdirbimo technologijomis (pjauti, tašyti, netekinti rąstai; tipinių formų apdailos lentos). Stoginių spalva: tamsių atspalvių (ruda, pilka, žalia), juoda arba natūrali medžio spalva.

18. Draustinio valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1309](#), 2020-11-18, paskelbta TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24956

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 23 d. nutarimo Nr. 351 „Dėl valstybinių Alių, Didžiosios girios (Aukštojo tyro I), Diržamenių, Gegužinės, Geidukonių, Kazimieravos telmologinių draustinių įsteigimo, jų ribų planų, nuostatų ir valstybinio Aukštojo tyro telmologinio draustinio ribų plano ir nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo